

Atjaunojamās enerģijas kopienas:
vietējo pušu sadarbības un
iesaistīšanās veids vietējās
attīstības veidošanā un klimata
pārmaiņu mazināšanā

FIZIKĀLĀS ENERĢETIKAS INSTITŪTS
INSTITUTE OF PHYSICAL ENERGETICS

LATVIA PVEP INVESTICIJU FONDS
LATVIAN ENVIRONMENTAL INVESTMENT FUND

Atjaunojamās enerģijas kopienas: vietējo pušu sadarbības un iesaistīšanās veids vietējās attīstības veidošanā un klimata pārmaiņu mazināšanā: COME RES projekta apkopotās atjaunojamās enerģijas kopienu labās prakses

Ivars Kudreņickis, Fizikālās enerģētikas institūts (FEI)
2022.gada 14.novembris,
webinārs LEADER grupām

Advancing Renewable
Energy Communities

Šis projekts ir saņēmis finansējumu no Eiropas Savienības pētniecības un inovācijas programmas „Apvārsnis 2020” saskaņā ar līgumu Nr. 953040. Visu atbildību par dokumenta saturu uzņemas COME RES projekts. Dokuments neatbilst Eiropas Savienības oficiālo viedokli.

Saturs

1. COME RES projekta materiāli: atjaunojamās enerģijas kopienas
2. Kāpēc enerģijas kopienas ir svarīgas
3. Enerģijas kopienas ES Direktīvās un ES Saules Enerģijas Stratēģijā
4. Labo prakšu piemēri
5. Potenciālie finanšu avoti energokopienų atbalstam Latvijā

PAR COME RES PROJEKTU

<https://come-res.eu/>

Projekta mērķis

Sekmēt atjaunojamās enerģijas kopienas (AEK) kā nozīmīgu instrumentu/platformu atjaunojamās enerģijas resursu izmantošanas paplašināšanai.

01.09.2020. – 28.02.2023. (30 mēneši)

Galvenie projekta nodevumi (angļu valodā), <https://come-res.eu/resources>

1. «Tehniskais, tiesiskais, institucionālais un politiskais ietvars vietējā, valsts un Eiropas līmenī» (nodevums D.2.1, 2021.gada februāris),
2. **partnervalstu ietvars ir aktualizēts 2022.gada augustā** (nodevums D7.1)
3. **AEK potenciāls COME RES projekta partnervalstīs/reģionos** (D.2.2, 2021.gada augusts),
4. «**AEK virzošie faktori un šķēršļi**» (D2.3. 2022.gada aprīlis)
5. **AEK iesaistīto/ieinteresēto pušu on-line aptaujas rezultāti COME RES valstīs** (rezultāti kopumā un katrai partnervalstij, tajā skaitā Latvijai, D.3.4, 2022.gada septembris)

Galvenie projekta nodevumi (angļu valodā)

6. **AEK labās prakses** (D5.2, 2022.gada janvāris) **un to padziļināta analīze** (D5.3, 2022.gada maijs)
7. **Četru izvēlētu AEK labo prakšu pārņemšanas/adaptācijas projekta partneru vidū** (D 6.2, 2022.gada septembris) **un uz to pamata sagatavotie AEK darbības modeļi** (D4.3, 2022.gada novembris)
8. **«AEK finansēšanas instrumenti: piemēri»** (D.4.2, 2022.gada jūnijs)
9. **AEK juridiskās formas un darbības modeļi** (D.4.1., 2021.gada novembris),

Galvenie Projekta izstrādātie Rīki

Enerģijas kopienu platforma: <https://energycommunityplatform.eu/>,
sadarbībā ar Eiropas enerģijas kooperatīvu federāciju Rescoop.eu

Līdz projekta beigām platformā tiks iekļauts **Atjaunojamās enerģijas kopienu ilgtspējas novērtēšanas rīks** (*Sustainability Scoreboard for RECs*)

Politikas pārskati un Faktu lapas

Visi Politikas pārskati un Faktu Lapas tiek tulkotas, tajā skaitā latviski

- **Faktu lapa nr.1** Kopienu projektu potenciāls atjaunojamo energoresursu izmantošanas paplašināšanai
- **Faktu lapa nr.2** Pašvaldības un atjaunojamās enerģijas kopienas - ideāla sadarbība!
- **tapšanā Faktu lapa nr. 3: AEK leinteresēto pušu aptaujas rezultāti**
- **Politikas pārskats nr.1** Atjaunojamās enerģijas kopienas – cik tuvu mēs esam to ieviešanai un darbībai
- **Politikas pārskats nr. 2** Ir sākusies enerģijas kopienu veidošanās, paātrināsim to!
- **Politikas pārskats nr. 3** Kopienas veicinošo ietvaru salīdzinājums COME RES partnervalstīs
“Esam tuvu, bet mērķis vēl nav sasniegts”

KĀPĒC ENERĢIJAS KOPIENAS IR SVARĪGAS?

Kāpēc enerģijas kopienas ir svarīgas

Kopienu enerģija ir cieši saistīta ar “**enerģijas demokrātiju**” un “**enerģētikas pilsonības**” (*energy citizenship*) konceptu un **plašāku iedzīvotāju līdzdalību enerģētikas sektora pārkārtošanas procesos**

Tehnoloģiju progress ir padarījis konkrētus tehnoloģiskos risinājumus, tajā skaitā, elektrības (paš)ražošanu un enerģijas kolektīvu pašpatēriņu salīdzinoši ērti pieejamu gala patērētājam.

Enerģijas kopienas, nodrošinot zemākus enerģijas tarifus, var palīdzēt cīnīties pret enerģētisko nabadzību.

Kāpēc enerģijas kopienas ir svarīgas

Neliela mēroga iekārtas ir:

- ieguldījums ekonomiski izdevīgā enerģijas ražošanā, iespēja samazināt galapatērētāja izmaksas,
- ieguldījums atjaunojamo resursu izmantošanā un sabiedrības atbalsta veidošanā tam,
- bāze, uz kuras veidot sadarbību starp dažādām ieinteresētām pusēm,
- instruments teritorijas attīstības veidošanai, dodot vietējām teritorijām labumus ekonomikas, sociālajā un vides jomā,
- ieguldījums vietējās energoapgādes drošības palielināšanā,
- ieguldījums kopējā elektrības tīkla darbības balansēšanā

Kāpēc kopienu enerģija vēsturiski attīstījās Rietumeiropā?

- *kooperatīvās sadarbības tradīcijas kopumā,*
- *vēsturiski* - stabila investīciju vide un pievilcīga iepirkuma cena kopienu ražotajai elektrībai, zems investīciju risks,
- lauku teritoriju ienākumu dažādošanas instruments (papildus lauksaimnieciskajai ražošanai), “kāpēc visu zemi un ieguvumus atstāt ārējam investoram” – Vācijas iedzīvotāju vēja parki
- **kopienas biedri vēlas zaļo enerģiju**, bet nebija pārliecības par piegādātās enerģijas izcelsmi, *noteiktā mērā tas bija protests arī pret atomenerģiju,*
- vēlme sniegt ieguldījumu vietējās teritorijas ilgtspējīgā attīstībā,
- nodrošina elektrības piegādi saviem biedriem un arī citiem interesentiem par salīdzinoši zemāku cenu kā citi elektrības tirgotāji

Kopienu enerģijas “pioniervalstis”

Flandrija – RESCOOP Vlaanderen, jumta organizācija

2018: Iesaistījušies 70 tūkstoši Flandrijas iedzīvotāju, 17 kooperatīvi, kuri seko savā darbībā septiņiem Starptautiskās Kooperatīvu Alianses principiem.

2020. gada decembrī Flandrijas enerģētikas plānā tika iekļauts, ka līdz 2030.gadam uz katriem 500 iedzīvotājiem jābūt vienam atjaunojamās enerģijas kooperatīvam vai projektam ar iedzīvotāju līdzdalību,

Nīderlande – gandrīz 500 kooperatīvi (2018), arī aptuveni 70 tūkstoši iedzīvotāju iesaistījušies, darbojas ~ 65% no visām pašvaldībām.

Darbojas kooperatīvu jumta organizācija un tirdzniecības zīme “Keurmerk MienshipsEnergie”

Kopienu enerģijas “pioniervalstis”

Vācija – raksturīga kopienu komandītsabiedrības forma vēja enerģijas sektorā un kooperatīvu forma saules PV sektorā. Vairāk nekā 800 kooperatīvi.

Spānija.

SOM ENERGIA - reģionālā / nacionālā līmeņa kooperatīvs.

Sākums – 2010, Katalonija.

Šobrīd – darbība visā Spānijā, virs 50 tūkstoši biedru, pieder ražošanas iekārtas (vējš, saules PV, mazie HES, biogāze) ar aptuveni 12 MW jaudu, ir saņēmis nacionālo Zaļā tirgotāja sertifikātu.

LATVIJAI JĀMEKLĒ SAVS CEĻS !

Atjaunojamās enerģijas kopiena: pamatdoma

Atjaunojamās enerģijas kopienas pēc savas būtības ir **sadarbības veids starp dažādām vietējās sabiedrības ieinteresētajām pusēm** (mājsaimniecības, mazie un vidējie uzņēmumi, zemnieku saimniecības, individuālie komersanti, pašvaldība un tās institūcijas), **lai kopīgi attīstītu atjaunojamos resursus izmantojošas iekārtas ar mērķi ražot enerģiju galvenokārt pašu patēriņam (saviem biedriem) noteiktā teritorijā**

jo dažādāki ir šo patērētāju enerģijas patēriņa profili, jo vairāk tas dod iespēju maksimizēt **kolektīvo pašpatēriņu** (enerģijas kopīgošana biedru vidū) . Un tāpat arī optimizēt uzstādāmo jaudu - elektrības gadījumā tās vistīcamāk būs saules PV.

Kopienu enerģijas nozīmes vērtējums ES enerģijas pārejas procesā: optimistiskais scenārijs

2050.gadā enerģijas kopienās varētu piedalīties puse no visiem ES iedzīvotājiem, un tas varētu nodrošināt līdz 37% elektrības pieprasījuma (vēl 8% nodrošinātu iedzīvotāju mājsaimniecību individuālā pašražošana)

Avoti:

CE Delft, 2016,

European Commission 2016, p.79

Institut dezentrale Energietechnologien, Kassel, 2016

Izvērtējot esošo kopienu enerģijas pieredzi, ES tās iekļāva jaunajās 2018.gada

Atjaunojamo enerģijas resursu direktīvā un 2019.gada Elektroenerģijas tirgus direktīvā

ENERĢIJAS KOPIENAS ES DIREKTĪVĀS un ES SAULES ENERĢIJAS STRATĒGIJĀ

No atjaunojamiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētāji, kas rīkojas kopīgi

Galalietotāji, kuri

- rīkojas kopīgi vienā ēkā vai daudzdzīvokļu namā, vai vienā nekustamā īpašumā
- ražo atjaunojamo elektroenerģiju pašu patēriņam,
- var uzkrāt vai pārdot pašražotās atjaunojamās elektroenerģijas pārprodukciju, *(bet šī darbība nav primārā saimnieciskā darbība)*
- nav obligāta prasība juridiskajai formai
- tiem nedrīkst tikt piemērotas diskriminējošas vai nesamērīgas procedūras, maksas un nodevas (tajā skaitā tādas tīkla izmantošanas maksas, kuras neatspoguļo izmaksas)

Atjaunojamās enerģijas kopiena (AEK),

atbilstoši Direktīvai 2018/2001/ES par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (2.16 un 22.pants)

- **juridiska persona:** atvērta, brīvprātīga dalība, autonoma
- **galvenais mērķis ir kopēju vides, ekonomisko vai sociālo ieguvumu nodrošināšana** saviem kapitāldaļu turētājiem vai dalībniekiem vai vietējām teritorijām, kurās tā darbojas. **Peļņas gūšana nav to primārais darbības mērķis.**
- **plašs iespējamo dalībnieku loks** (izņemot lielos uzņēmumus, valsts iestādes, uzņēmumus, kuri darbojas enerģētikas sektorā, *vispārīgā gadījumā nevar piedalīties arī pašvaldības komunālā sektora uzņēmumi*)
- faktiski **kontrolē tie dalībnieki, kas atrodas kopienai piederošo (vai attīstāmo) projektu tuvumā**
- **valstij jāveido labvēlīgs regulējums un procedūras, kuras sekmē šo kopienu izveidi un nodrošina to dzīvotspēju.**

Direktīva 2019/944/ES par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu

Direktīvas Mērķis (viens no): sabiedrības iesaistes veicināšana

- aktīvie lietotāji (15.pants)
- iedzīvotāju energokopiena (16.pants) = **termins latviešu valodā "elektroenerģijas energokopiena"**

Ja runā par elektrības sektoru, tad:

atjaunojamās enerģijas kopiena ir arī iedzīvotāju energokopiena, bet kura izpilda stingrākas prasības

ES SAULES ENERĢIJAS STRATĒGIJA

ES un dalībvalstis sadarbosies, lai:

- **līdz 2025. gadam izveidotu vismaz vienu uz atjaunīgiem energoresursiem balstītu energokopienu katrā pašvaldībā, kuras iedzīvotāju skaits pārsniedz 10 000;**
- *nodrošinātu, ka enerģētiski nabadzīgiem un mazaizsargātiem patērētājiem ir piekļuve saules enerģijai, piemēram, izmantojot sociālo mājokļu iekārtas, **energokopienas** vai finansiālu atbalstu individuālām iekārtām.*

COM(2022) 221 final,

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2022%3A221%3AFIN>

Direktīvu pārņemšana Latvijā:

- **Enerģētikas likumā, "II¹ nodaļa Energokopienas",**
- **Elektroenerģijas tirgus likumā, VIII² nodaļa "Aktīvie lietotāji un elektroenerģijas energokopienas"**

Izvilums: Energokopienas biedri vai daļu turētāji

fiziskās personas, mazie un vidējie uzņēmumi, kā arī pašvaldības.

elektroenerģijas energokopienas gadījumā - arī citas publiskas personas

Diskusijai

- **Kopīgi (divi vai vairāk) darbojošies no atjaunojamiem resursiem iegūtas elektrības aktīvie lietotāji – darbojas vienā ēkā vai vienā cita veida nekustamajā īpašumā**
- Jau šobrīd ir interese par kopīgām darbībām vienas daudzdzīvokļu mājas ietvarā. Domājams, ka tas Latvijā sāks attīstīties tūlīt pēc elektrības kopīgošanas noteikumu pieņemšanas.
- **Jautājums - Vai un kā ‘mēs’ varētu vienoties kopīgai rīcībai plašākā teritorijā, kā tikai viena daudzdzīvokļu māja?**

Pārņemšana Elektroenerģijas tirgus likumā,

VIII² nodaļa “Aktīvie lietotāji un elektroenerģijas energokopienas”

- **elektroenerģijas kopīgošana** - aktīvā lietotāja saražotās un sistēmā nodotās elektrības nodošana citiem galalietotājiem, tajā skaitā aktīvajiem lietotājiem, vai **elektroenerģijas energokopienā saražotās un sistēmā nodotās elektrības** nodošana elektroenerģijas energokopienas dalībniekiem.

Cik daudz no tīklā nodotās elektrības būtu jākopīgo un cik varētu tikt pārdots elektrības tirgotājam?

- **Direktīva ierobežojumus nenosaka (teorētiski pat visa, ja peļņa tiek izmantota atbilstoši noteiktajam mērķim - kopēju vides, ekonomisko vai sociālo ieguvumu nodrošināšana),**
- **Ierobežojumus nosaka nosacījumi par valsts atbalstu investīcijām, no šāda skatpunkta jākopīgo gada griezumā būtu vismaz 80% no saražotās enerģijas**

Būtiskās institūcijas

- **Ekonomikas ministrija/ jaunā Klimata un enerģētikas ministrija** – atbildīga par energokopienām un tās likumdošanas ietvaru kopumā, izstrādā atbalsta programmas
- **Būvniecības valsts kontroles birojs** - energokopienų reģistra izveidošana, uzturēšana, administrēšana, aktualizēšana un publiskā pieejamība.
- **sadales sistēmas operators**
- **elektroenerģijas tirgotājs,**
- **Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija** – būtiska attiecība uz pašvaldību tiesībām piedalīties energokopienās

Labo prakšu piemēri

- atlasīti, kuri izmanto saules PV tehnoloģijas,
- ģeogrāfiskais tvērums,
- darbojošās puses un to sadarbība

Atjaunojamās enerģijas kopienas veidošanas modeļi

1. ir centrālais veidotājs

- pašvaldība vai
- privātā sektora ražotājs (*industry-driven*)

2. modelis, kuru jau sākotnēji veido kā daudzpušu sadarbību ar daudziem aktīvajiem pašražotājiem.

Kāpēc ir šis centrālais veidotājs?

- elektrības kopīgošana AEK ietvarā dos iespēju “centrālajam veidotājam – ražotājam” optimizēt uzstādāmo jaudu.
- ir ‘dāsna’ atbalsta programma, kuru var izmantot centrālais veidotājs

Energijas kopiena “Condomínio da Torre”

Lisabona, Portugāle

Ģeogrāfiskais tvērums:
dzīvojamo ēku kondominiums,
150 dzīvokļi (~ 400 iedzīvotāji)

Darbojošās puses: iedzīvotāju iniciatīva, kura tiek īstenota ar nacionālā enerģētikas kooperatīva atbalstu

Aktivitātes

- elektrības pašražošana,
- kopīgošana patēriņam dzīvokļos, ar iespēju pārpalikumu pārdot,
- labāka elektroenerģijas ražošanas un patēriņa pārvaldība (tajā skaitā elektrības plūsmas starp ēkām),
- paredzēti 2 elektroautomašīnu (EV) uzlādes punkti.

Pamats:

Kopienai ir **iepriekšēja pieredze** kopēju saules PV paneļu uzstādīšanai ēku kopējo telpu apgaismošanai un kopējo iekārtu (lifti, HVAC) patēriņa nodrošināšanai. **Vēlme izmantot jaunās iespējas.**

Energijas kopiena “Agro do Amial”

Lisabona, Portugāle

Ģeogrāfiskais tvērums:
sociālo dzīvojamo ēku kondominiums,
pašvaldības skola

Darbojošā puse: pašvaldības iniciatīva

Energijas kopiena “Agra do Amial” (Portugāle)

Ģeogrāfiskais tvērums:

- 8 sociālās īres mājas (condominium, ~ 180 sociālie īres dzīvokļi)
- pašvaldības skola

Tehnoloģijas un aktivitātes:

- saules PV paneļi gan uz sociālām dzīvojamām ēkām, gan uz skolas
- elektrības pašpatēriņš ar iespēju pārpalikumu pārdot
- elektrības uzkrāšana un trīs EV uzlādes punkti
- ģimeņu līdzdalība elektrības efektīvā izmantošanā

Itālija. Maljano Alpi pašvaldība

Informācija latviešu valodā:

Vides investīciju fonda vietne

http://www.lvif.gov.lv/?object_id=136709

Koncepts

Saules PV uz publisko ēku jumtiem – šo ēku pašapgādei un elektrības kopīgošana, lai atbalstītu apkārtējo māju mājtsaimniecības, vairums no kuriem ir sociālie mājokļi.

Pakāpeniski ar saviem saules PV paneļiem energokopienā **iesaistās arī citi dalībnieki**, arī divi EV uzlādes punkti,

Darbojošās puses

1. pašvaldības iniciatīva,
2. iesaistītie dalībnieki:
 - mājsaimniecības, īpaši sociāli neaizsargātās,
 - mazie uzņēmumi
3. ekspertīzes (know-how) pieejamība

**Turīnas universitātes Enerģētikas centrs,
sadarbība ar universitātēm un pētniecības centriem**

4. Atjaunojamo energoresursu kopienas darbības operatīvā grupa –
vietējo piegāžu (speciālisti un materiāli) ķēžu veidošana
5. Nacionālā finanšu atbalsta sistēma AEK

5. Itālijas sadales sistēmas operators

AEK-s Magliano Alpi

- **AEK “Energētikas Rātsnams”** tika izveidots 2020.gadā, pirmā AEK Itālijā
- Izveidoja atbilstoši Turīnas universitātes Energētikas centra “Energijas kopienu manifestam par iedzīvotāju centrālo vietu jaunajā enerģijas tirgū”, tajā sniegtajiem AEK izveides soļiem
- 2021.gadā tika izveidotas divas nākamās AEK “Sporta Centrs” (publiskie un privātie dalībnieki) un “Pilsonu centieni” (tikai privātie dalībnieki).
- vienas AEK aptverto mājokļu skaits ir neliels – 10 līdz 40 mājsaimniecības (bija prasība pieslēgumam pie vidēja spieguma apakšstacijas)
- vairākas citas AEK ir gatavas dalībnieku ziņā
- 2022.gada nogalē, atbilstoši Itālijas jaunajam regulējumam (iespēja pieslēgumam pie augstsprieguma apakšstacijas) tiks izveidota apvienota AEK.

.Juridiskā forma – asociācija (biedrība)

Pieredzes pārneses vizīte AEK Itālijas pilsētā Maljano Alpi

Lai iepazītos atjaunojamās enerģijas kopienu (AEK) darbību, Itālijas pilsētā Maljano Alpi no 2022.gada 27. līdz 30. jūnijam COME RES projekta ietvaros viesojās Latvijas pašvaldību, nevalstiskā sektora, un valsts institūciju pārstāvji.

Nacionālais Finanšu atbalsts

- Superbonus par kopīgoto elektrību,
- Mainīgās elektrības tīkla daļas atmaksa enerģijas kopienai,
- Investīciju programmas ēku energoefektīvai atjaunošanai, ietver arī AER tehnoloģiju uzstādīšanas iespēju,
- Īpašā investīciju programma pilsētām ar iedzīvotāju skaitu zem 5000

Jauns: Itālijas Atveseļošanas un noturības mehānisma plāns paredz 2.2 miljardi EUR investīcijas AEK un citām enerģijas kolektīvās kopražošanas formām (2 GW saules paneļi jeb +10% pie esošās saules paneļu jaudas)

Sociālā mērķa enerģijas kooperatīvs “Zuidtrant”

Antverpenes reģiona dienvidu daļa, Flandrija

**Vietējā enerģētikas kooperatīva sadarbība ar
pašvaldību**

Darbojošās puses

- **Iedzīvotāju iniciatīva (novembris 2016), izveidojot vietēja mēroga enerģijas kooperatīvu.**

Iedzīvotāji jau bija dažādu iedzīvotāju grupu aktīvistu,

Biedru skaits – 626 (2021.gada oktobris).

Juridiskā forma – sociālā mērķa kooperatīvs

- **Pašvaldība – publiskais sektors**

Publisko ēku jumtu piedāvāšana saules PV paneļu uzstādīšanai,

Elektrības pirkšana no kooperatīva

Sadarbība ar Flandrijas pašvaldībām

Pašvaldības redz enerģijas kooperatīvus kā ieguldītājus pašvaldības enerģētikas-klimata plānu īstenošanā.

Piedāvājot sabiedrisko ēku infrastruktūru saules PV tehnoloģijām, pašvaldības savukārt pretī saņem lētu zaļo elektrību.

Enerģijas kooperatīviem ir iespēja piedalīties pašvaldību sludinātajos konkursos.

Zuidtrant, konsorcijā ar citiem kooperatīviem, ir īstenojis:

- ***pirmais, salīdzinoši neliels***, saules PV projekts (2017) ~ 14 kWp, Mākslas Centrā un Mūzikas teātrī
- saules PV tehnoloģijas Flandrijas Katoļu skolās (*Klimaatscholen 2050, 2017*),
- kontrakts ar Flandrijas enerģētikas kompāniju par saules PV projektu ar iedzīvotāju līdzdalību ieviešanu uz publisko ēku jumtiem (2020).

Zuidtrant aktivitātes

- atjaunojamās enerģijas ražošana, ***Zuidtrant kooperatīva saules PV jauda 2021.gadā - 376 kWp***
- tās piegāde kooperatīva biedriem/pārdošana sadarbībā ar *Ecopower* kooperatīvu,
- siltumapgādes pakalpojums (izmantojot atsevišķu kooperat. *Zuidtrant-W*),
- saules PV un elektroauto koplietošanas kombinēšana, sadarbībā ar *Partago* kooperatīvu,
- energoefektivitātes padomdošana,
- enerģijas un klimata tēmu pasākumi skolās,

Loenenas enerģijas kooperatīvs (Nīderlande)

Mazpilsētas ilgtspējīgas attīstības sastāvdaļa

Loenenas enerģijas kooperatīvs (Nīderlande)

ciems ar aptuveni 1300 iedzīvotājiem, 275 mājsaimniecības iestājušās kooperatīvā

Sākotnējā ierosme. Apeldornas pašvaldības konkurss, kā veidot ilgtspējīgu ciemu (uzvara tajā un 200 tūkstoši EUR balva)

Virzītāji.

- Iedzīvotāji, pamatā ar zināšanām uzņēmējdarbībā,
- Gelderlandes province (finansējums)
- Sadales sistēmas operatora meitasuzņēmums *Qirrion* – **aktīvi iesaistījās enerģijas kopienas virtuālās elektrostacijas izveidē**
- ES Interreg programmas projekts atbalstīja virtuālās elektrostacijas izveidi

Loenenas enerģijas kooperatīvs (Nīderlande)

Aktivitātes

- **Elektrības ražošana**, saules PV kopējā jauda šobrīd ~ 2MW
- Eksperimentālais darbs, lai pārvaldītu enerģijas pieprasījumu un ražošanu kopienā un kombinētu ar siltuma sūkņu un elektromobiļu izmantošanu
- **Elektrības piegāde kopienai**. Šobrīd tiek izmantots kooperatīvā enerģijas piegādātāja Nieuwe Energie pakalpojums
- **Virtuālā elektrostacija** – elektrības kopīgošana un patēriņš.

Enerģijas kopienas ES fondu programmās

Eiropas Savienības Kohēzijas Politikas programma 2021-2027 plānošanas periodam:

Pasākums Nr.2.1.4 Saules enerģija

Saturs: Saules elektroenerģijas ražošanas iekārtu, akumulācijas iekārtu un ar to darbību saistīto viedo risinājumu uzstādīšana

Plānotais ERAF finansējums – 19.9665 MEUR

Mērķa grupas: Uzņēmumi, t.sk. pašvaldību kapitālsabiedrības, kooperatīvi, **energokopienas (tai skaitā energokopienas lauku apvidos)**, mājsaimniecības.

Modernizācijas Fonds

“Modernizācijas fonda darbības kārtības noteikumi un daudzgadu darbības programma”:

VARAM sagatavotais **Ministru Kabineta noteikumu projekts**, saskaņošanas procesā,

https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/0e48e31d-c3f1-47a7-9e1d-d6bd8c2a3e24

15. pants ... 2023. - 2025. gada periodam ... kā prioritāros atbalsta virzienus fonda finansējuma izmantošanai nosaka:

15.1. bezemisiju transportlīdzekļu iegādes veicināšana un atbilstošas infrastruktūras izveide vai modernizēšana komersantiem;

15.2. energoefektivitātes uzlabošanas un atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšana komersantiem enerģijas sadales, pārvades un ražošanas procesos, tai skaitā biometāna ražošanai vai elektroenerģijas infrastruktūras modernizēšanai vai paplašināšanai un viedo tehnoloģiju un digitālo risinājumu ieviešanai, saistītie pasākumi, kas atbilst aprites ekonomikas principiem;

15.3. energoresursu izmantošanas veicināšana energokopienās un daudzdzīvokļu ēkās.

Prezentācijas autora komentārs. Formulējums «daudzdzīvokļu ēkās» ir neskaidrs, visticamāk, tiks precizēts saskaņošanas procesā

Uz 2022. gada 27. septembri Latvijai paredzētajā Modernizācijas fonda finanšu aploksnē uzkrāti aptuveni 48,5 miljoni euro (Noteikumu projekta anotācija).

Pirms 100 gadiem Kurzemē ...

Kuldīgā, 29.janvārī nodibināta akciju biedrība Ventas rumbas ūdensspēka izmantošanai. Jaundibināmo akciju biedrību pabalsta:

- apriņķa valde,
- pilsētas dome,
- vietējā zemkopības biedrība,
- kooperatīvs, un
- visa pilsētas sabiedrība.

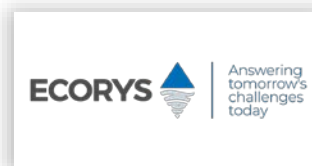
Pie akciju sabiedrības nodibināšanas pūlējušies apriņķa padomes priekšnieks, zemkopības biedrības priekšnieks un citi.

Sapulcē sazīmēts jau pāri par miljonu rubļu.

Avots: Latvis, 2022.gada 04.februārī. Citēts no : Latvijas Avīze, 04.02.2022

PALDIES PAR INTERESI !

COME RES PARTNERS

COME RES projekta kontakti Latvijā

Fizikālās Enerģētikas institūts: energy@edi.lv

Latvijas Vides Investīciju Fonds (LVIF): aija.zucika@lvif.gov.lv

Sekoiet projekta norisei LVIF vietnē:

http://www.lvif.gov.lv/?object_id=33736

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No. 953040. The sole responsibility for the content of this document lies with the COME RES project and does not necessarily reflect the opinion of the European Union.

CONTACT

Project Coordination:

Research Centre for Sustainability - Freie Universität Berlin

Dr. Maria Rosaria Di Nucci

FOLLOW

E info@come-res.eu

W www.come-res.eu

Twitter [@comeres_eu](https://twitter.com/comeres_eu)

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No. 953040. The sole responsibility for the content of this document lies with the COME RES project and does not necessarily reflect the opinion of the European Union.